

GLATZOVA & Co.

Legal News

Listopad 2016

Vážení klienti a obchodní přátelé,
léto už je daleko za námi a před námi spousta sychravých dní jako dělaných pro zajímavé čtení. A nejen proto Vám přinášíme další číslo našich Legal News.

Už tradičně Vám Legal News přináší výběr z novinek ze soudní i zákonodárné oblasti v ČR i na Slovensku. Mimoto Vám přinášíme i 5 odborných článků a informace ze života kanceláře.

Od 1. 7. 2017 se očekává účinnost novely zákoníku práce. Co novela přinese a jaké to bude mít dopady, si přečtěte na straně 7.

V roce 2018 vstoupí v platnost nařízení EU o ochraně osobních údajů, které je závazné jak v ČR, tak i na Slovensku. Jak velká rizika s sebou budou nést jednotlivé operace s osobními údaji, se dočtete v analýze na straně 12. Posledních pár stránek je věnováno jako vždy životu v kanceláři. Najdete zde souhrn článků, které jsme napsali a také témata podzimních právních akademií, na kterých se s Vámi rádi uvidíme.

Přeji příjemné podzimní čtení!

Jindřich Král

STR. 2-4
NOVINKY ČR

STR. 5-6
NOVINKY SR

STR. 7-14
RADY, TIPY, TRIKY

STR. 15-16
ZE ŽIVOTA KANCELÁŘE

Aktuality z české legislativy a soudní praxe

01 - Prokazování původu majetku

S plánovanou účinností od 1. prosince 2016 byl vydán hojně diskutovaný zákon č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku. Zásadní část zákona tvoří novela zákona o dani z příjmů, kterou dochází k zavedení možnosti správce daně vyzvat poplatníka daně k prokázání vzniku a původu příjmů a dalších skutečností souvisejících s nárůstem jeho jmění, spotřebou nebo jiným vydáním v případě, že jsou splněny dvě kumulativní podmínky - zaprvé musí mít správce důvodné pochybnosti, zda příjmy poplatníka jím tvrzené nebo oznámené odpovídají nárůstu jeho jmění či spotřeby, a zadruhé musí správce po předběžném posouzení dojít k závěru, že rozdíl mezi těmito veličinami činí alespoň 5 milionů korun. Neprokáže-li poplatník požadované skutečnosti, vzniká mu povinnost zaplatit ze základu daně určeného správcem penále ve výši 50 %, či dokonce 100 % pokud neposkytnutím své součinnosti stanovení daně závažně ztížil nebo bránil.

02 - Zřízení Centrální evidence účtů

Dne 6. října nabyl účinnosti zákona č. 300/2016 Sb., o centrální evidenci účtů a s ním i doprovodný změnový zákon č. 301/2016 Sb. Předpisy zřizují a upravují pravidla týkající se Centrální evidence účtů. Registr je spravován Českou národní bankou a obsahuje přehled existujících účtů fyzických i právnických osob u bank a družstevních záložen. V registru nebudou obsaženy údaje o pohybech ani zůstatcích na účtech klientů, ale pouze samotná informace o existenci účtů. Orgány finanční a celní správy, státní zástupci, Finanční analytický útvar nebo zpravodajské služby tak budou moci ve vybraných případech, např. při podezření ze závažné trestné činnosti, na základě jednoho dotazu adresovaného ČNB nejpozději do 24 hodin zjistit, ve které bankovní instituci má podezřelý subjekt zřízený účet.

03 - Vlastnictví jednotlivých věcí patřících do věci hromadné

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku sp. zn. 32 Cdo 3051/2014, ze dne 28. června 2016 vyjádřil k důsledkům začlenění jednotlivé věci do věci hromadné, pokud jde o vlastnictví začleněné jednotlivé věci. Soud konstatoval, že i když je věc hromadná zvláštním předmětem právních vztahů založeným na fikci, že určitý kvalifikovaný soubor věcí je v právním smyslu věcí jedinou, má zároveň každá z věcí, z nichž se hromadná věc sestává, způsobilost být samostatným předmětem právních vztahů. Začleněním věci do věci hromadné tudíž není ovlivněno vlastnické právo k ní. Z povahy hromadné věci logicky vyplývá, že jednotlivé věci tvořící věc hromadnou musí náležet témuž vlastníku; v opačném případě by totiž byla vyloučena možnost s věcí hromadnou nakládat jako s celkem. Nejvyšší soud tedy nutně stanovil, že součástí věci hromadné se nemůže stát věc, k níž svědčí vlastnické právo osobě odlišné od vlastníka věci hromadné.

04 - Zamítnutí žaloby na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví

V rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 300/2016, ze dne 29. června 2016 se Nejvyšší soud musel vyjádřit k otázce, zda lze zamítnout žalobu na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví v případě, že tato byla podána k újmě třetí osoby. Soud při posuzování dané věci vycházel z jasné dikce ustanovení § 1140 odst. 2 občanského zákoníku, které stanoví, že žaloba na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví nesmí být podána pouze v případě, že by se tak stalo v nevhodnou dobu nebo k újmě některého ze spoluvlastníků. Podle názoru Nejvyššího soudu z textu předpisu není možné dovodit, že by bylo možné zkoumat i dopady na třetí osoby a označil takovéto rozšiřování výkladu zákona za nepřipustné.

Soud se v rozhodnutí vyjádřil i k povaze „nevhodnosti“ doby pro zrušení spoluvlastnictví, když konstatoval, že nevhodností se rozumí objektivní přechodná okolnost vztahující se k předmětu spoluvlastnictví, pro kterou by se zrušení a vypořádání spoluvlastnictví jevilo nevhodné. Takovouto okolností např. není vedení exekuce na nemovitosti nebo její zatížení zástavním právem.

05 - Poplatníkem nabyvatel a další změny v dani z nabytí nemovitých věcí

Ve Sbírce zákonů byla jako zákon č. 254/2016 Sb. publikována novela zákonného opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí, která obsahuje zcela zásadní změnu dosavadního způsobu placení této daně. S účinností od 1. listopadu 2016 totiž bude poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí vždy a pouze jen nabyvatel vlastnického práva k věci, přičemž se zrušuje jak možnost volby poplatníka, tak institut ručení za daň. Dalšími změnami je např. zjednodušení způsobu určení základu daně při směně, rozšíření předmětu daně o případy smluvního prodloužení práva stavby nebo omezení osvobození prvního úplatného nabytí nových staveb a jednotek pouze na případy staveb a jednotek dokončených nebo užívaných, nikoliv na stavby a jednotky rozestavěné.

06 - Změny v oblasti pojišťovnictví v důsledku evropských norem

Napodruhé, jako zákon č. 304/2016 Sb., již legislativním procesem prošla novela zákona o pojišťovnictví, která implementuje životně důležité směrnice EU Solventnost II a Omnibus II. Jde o rozsáhlé změny, na které je navázáno i množství prováděcích předpisů, zejména vyhlášek z dílny České národní banky, a jejichž hlavními cíli jsou vytvoření vnitřního trhu s pojištěním a zajištěním s využitím tzv. jednotného evropského pasu a výlučnou pravomocí finančního dohledu domovského členského státu; usnadnění přístupu k pojišťovacím a zajišťovacím činnostem a k jejich výkonu, s čímž souvisí sjednocení pravidel, která se vztahují na pojišťovny a zajišťovny; zajištění přiměřené ochrany pojistníků a oprávněných osob a také finanční stability trhu; vytvoření nového modelu založeného na rizikově orientovaném přístupu k solventnostnímu kapitálovému požadavku; a vytvoření dohledového rámce založeného na prospektivním přístupu citlivém na rizika s cílem zajistit řádný a včasný zásah orgánu dohledu. Změn v tomto ohledu tak doznávají např. i dohledové pravomoci ČNB.

07 - Povaha rámcové smlouvy uzavřené s bankou

Povahou rámcové smlouvy uzavřené mezi bankou a jejím klientem se zabýval Nejvyšší soud v rámci rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 5105/2014, ze dne 31. května 2016. Soud navázal na svou předchozí judikaturu a potvrdil, že tzv. rámcová smlouva nezakládá mezi stranami závazkový vztah s pohledávky a závazky smluvních stran z ní tudíž nevznikají. Významem takové smlouvy je pouhé očekávání navazující dlouhodobé obchodní spolupráce mezi stranami a stanovení základních vzájemných práv a povinností pro následné tzv. realizační smlouvy. Soud dodává, že pravidla rámcové smlouvy se pak v rozsahu neupraveném realizační smlouvou stávají obsahem realizační smlouvy.

08 - Přísnější úprava služeb pojišťovacích zprostředkovatelů

Ve Sbírce zákonů byl publikován zákon č. 295/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí. Vládní návrh zákona nově upravuje finanční vztahy, ke kterým dochází při předčasném ukončení (storna) sjednaného životního pojištění, mezi

a) pojišťovnami a pojišťovacími zprostředkovateli; a

b) pojišťovnami a klienty.

Cílem přijaté úpravy je omezení negativních jevů na současném trhu se životním pojištěním – tj. častého přepojišťování a nízké hodnoty odkupného, které klient obdrží při předčasném ukončení rezervotvorného pojištění (typicky investiční životní pojištění a kapitálové životní pojištění). Předmětem regulace je rozložení práva na odměnu v čase a vztahuje na životní pojištění sjednané podle občanského zákoníku, které spadá do odvětví životního pojištění podle § 3 odst. 2 písm. a) zákona o pojišťovnictví. Zároveň se stanovují výjimky, na základě kterých se tato regulace životního pojištění neuplatní.

09 - Obsah a náležitosti plné moci k uzavření zástavní smlouvy

K přesnosti specifikace subjektů a objektů zástavního práva a k formulaci zmocnění v plné moci k uzavření zástavní smlouvy se Nejvyšší soud věnoval v rozsudku sp. zn. 29 Cdo 1899/2014, ze dne 31. května 2016.

V první řadě Nejvyšší soud posuzoval nezbytné náležitosti plné moci opravňující k uzavření zástavní smlouvy k nemovité věci. Nejvyšší soud stanovil, že pakliže byla plná udělena k uzavření zástavní smlouvy týkající se určité nemovitosti, pak není nutné aby obsahovala jakékoliv bližší údaje týkající se osoby, s níž může zmocněnec takovou smlouvu uzavřít, ani specifikovala závazkový vztah, který má zástavní smlouva zajišťovat. Výběr zástavního věřitele i zajištěného závazku je pouze na věřiteli (samozřejmě, nestanovuje-li plná moc jinak.)

Dále v rozhodnutí Nejvyšší soud stanovil, že zcela postačuje, opravňuje-li plná moc toliko „k podpisu“ zástavní smlouvy. Požadavek, aby v plné moci bylo uvedeno „zmocnění k uzavření smlouvy“, tak soud odmítl jak zbytečně formalistický.

Michael Mráček*koncipient**michael.mracek@glatzova.com*

Novinky zo slovenskej legislatívy a súdnej praxe

01 - Zákon o registri partnerov verejného sektora

Od 1.1.2017 má do platnosti vstúpiť nový protischránkový zákon, ktorý má za cieľ bojovať proti korupcii a praniu špinavých peňazí. Zákon má zaviesť „register partnerov verejného sektora“, do ktorého sa budú musieť s malými výnimkami registrovať podnikatelia, ktorí sa budú uchádzať o akýkoľvek druh verejných zdrojov. Obdobne ako pri účastníkoch verejného obstarávania bude register obsahovať údaje o konečnom užívateľovi výhod, čiže o osobe, ktorá skutočne ovláda a kontroluje registrovanú spoločnosť. Novinkou je, že v registri by mali byť uvedení aj verejní funkcionári, ak pôsobia vo vlastníckej alebo riadiacej štruktúre registrovanej spoločnosti.

Zákon bude mať pritom bezprecedentne široký záber, keď povinnosť registrácie budú mať napr. osoby, ktoré nadobudnú pohľadávku, uzatvoria zmluvy alebo dodajú tovar či služby (aj nepriamo) pre verejný sektor, jednorazovo vo výške nad 100.000 EUR alebo v úhrne nad 250.000 EUR.

Registračné konanie bude elektronické a vykonávať ho bude Okresný súd Žilina. Register bude verejný a kontrolovaný. Návrh na zápis partnera verejného sektora do registra bude môcť podať oprávnená osoba, ktorou je len advokát, notár, banka, daňový poradca alebo audítor, pričom tieto osoby bude spoluzodpovedné za pravdivosť zapísaných údajov v registri. V súvislosti s uvedením nepravdivých údajov zákon zavedie odstrašujúce sankčné mechanizmy, ktoré by mali prispieť k dodržiavaniu zákona. Partnerovi verejného sektora bude môcť byť napríklad uložená pokuta až do výšky neoprávnene získaného hospodárskeho prospechu (inak od 10.000 EUR do 1.000.000 EUR), jeho štatutárnemu orgánu (každému členovi) až do výšky 100.000 EUR

a oprávnenej osobe od 10.000 do 100.000 EUR. Uložením pokuty bude zároveň osoba vykonávajúca funkciu štatutárneho orgánu na dobu 3 rokov z tejto funkcie vylúčená, a to zo všetkých spoločností, v ktorých pôsobí.

02 - Zákon o upomínacom konaní

Jedným z najpálčivejších problémov podnikateľského prostredia na Slovensku je druhotná platobná neschopnosť a následná nízka vymožiteľnosť pohľadávok. Tento problém má čiastočne vyriešiť pripravovaný zákon o upomínacom konaní zavedením elektronických platobných rozkazov (alternatíva súčasných platobných rozkazov), čím sa sleduje zrýchlenie a zefektívnenie súdneho konania. Návrh zákona aktuálne prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním, pričom jeho navrhovaná účinnosť je od 1.1.2017.

Návrh na vydanie elektronického platobného rozkazu ako aj samotné konanie bude prebiehať elektronicky, pričom jediným príslušným súdom bude Okresný súd Banská Bystrica. Elektronické návrhy majú byť intuitívne, sprevádzané interaktívnymi nápovedami tak, aby bolo jednoduchšie vyplniť jednotlivé polia formulárov, a tým sa predišlo nejasným a nezrozumiteľným návrhom. Žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, sa inštitútom povolenia splátok umožňuje, aby mohol dlžnú sumu uhradiť v mesačných splátkach. Ak však žalovaný – fyzická osoba neuhradí čo i len jednu splátku včas, príde o výhodu splátkového kalendára a neuhradenú sumu bude možné vymáhať vcelku. Menia sa tiež súdne poplatky. Za podanie elektronického návrhu bude poplatok 3% z dlžnej sumy a za odpor, ak je podaný elektronicky, tiež 3% (pri písomných podaniach je v oboch prípadoch poplatok 6% z dlžnej sumy).

03 - Novela exekučného poriadku

Ministerstvo spravodlivosti pripravuje zásadnú novelu Exekučného poriadku, ktorá by mala nadobudnúť účinnosť najskôr od 1.2.2017. Jediným exekučným súdom na Slovensku sa stane Okresný súd v Banskej Bystrici, pričom návrhy na vykonanie exekúcie sa budú podávať priamo súdu elektronicky alebo písomne exekútorovi, ktorý ich bude povinný zaslať súdu.

Najväčšou zmenou však bude, že veriteľ si už nebude môcť vyberať exekútora, ale exekúcie budú prideľované exekútorom elektronicky - náhodne, primárne podľa adresy dlžníka. Systém by mal taktiež spájať viac exekúcií proti jednému dlžníkovi u jedného exekútora, čo by malo znamenať nižšie náklady na exekúciu.

Zavádza sa aj limit pre trvanie exekučného konania. Exekútor konanie zastaví ak sa do 18 mesiacov pri právnickej osobe, alebo do troch rokov pri fyzickej osobe, nezistí majetok, ktorý by mohol byť exekútorom použitý na úhradu dlhu.

Exekútor bude mať zároveň nárok na paušálne výdavky (pevnú sumu) a súd tak nebude musieť v množstve prípadov rozhodovať o konkrétnej výške trov každej exekúcie. Zriadenie jediného exekučného súdu v Banskej Bystrici a odbremenenie ostatných súdov od tejto agendy by malo výrazným spôsobom napomôcť zrýchleniu všetkých súdnych konaní.

04 - Minimálna mzda

Minimálna mzda na Slovensku v roku 2017 stúpne na základe nariadenia vlády zo súčasných 405 EUR na 435 EUR, pričom hodinová mzda sa zvýši na hranicu 2,5 EUR. Minimálna mzda v novej výške dosiahne 52 % čistej priemernej mzdy v národnom hospodárstve. Tento rok je pomer 51 %.

Danica Valentová

advokátka

danica.valentova@glatzova.com

Novela zákoníku práce 2017 – co přináší?

V parlamentu začalo projednávání dlouho připravované novely zákoníku práce. Novela přináší řadu novinek a dotkne se všech zaměstnavatelů. Předpokládána účinnost novely je 1. července 2017. Níže shrnujeme nejdůležitější změny, které novela přináší. Konečné znění novely se však ještě může změnit – budeme Vás případně informovat v některém z dalších čísel našich Legal News.

Vrcholoví řídicí zaměstnanci

Novela zavádí nový druh vedoucích zaměstnanců – vrcholové řídicí zaměstnance. Jde o vedoucí zaměstnance přímo podléhající zaměstnavateli (nebo jemu přímo podřízeným vedoucím zaměstnancům), jejichž měsíční nároková mzda činí alespoň 75.000,- Kč. Tito zaměstnanci budou moci na základě dohody se zaměstnavatelem sami rozvrhovat svojí pracovní dobu až do rozsahu 48 hodin týdně (tj. včetně zákonných přesčasů). Zároveň jim nevznikne nárok na příplatky za práci přesčas, během svátků, víkendů nebo v noci nebo na náhradu mzdy při některých osobních překážkách v práci. Zákonodárce zde reagoval na potřeby praxe a uvolnil regulaci u ředitelů a podobných pozic.

Dovolená

Rozsáhlé změny přináší novela ve výpočtu dovolené. Nově se ruší dovolená za odpracované dny, výpočet bude vycházet z týdenní odpracované pracovní doby. Dovolená se tak bude přepočítávat na hodiny, nikoli dny. Nová kalkulace pomůže především tam, kde zaměstnanci pracují ve směnném provozu, a podle toho, kdy dovolenou čerpají, mohou být při současném systému z(ne)výhodněni. Účinnost těchto změn je logicky plánována až od 1. ledna 2018.

Novela dále omezuje krácení dovolené zaměstnavatelem - nově bude možné pouze při neomluvené absenci zaměstnance. Zaměstnavatelům bude dále po dohodě se zaměstnancem umožněno převádět část nevyčerpané dovolené (nad zákonné minimum 4 týdnů) do dalšího kalendářního roku.

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Novela zvyšuje ochranu tzv. dohodářů.

Na dohody se budou nově vztahovat další ustanovení o pracovní době – např. přestávky v práci, doba odpočinku mezi jednotlivými směnami nebo nepřetržitý odpočinek v rámci týdne. Zaměstnavatelé budou muset vést evidenci pracovní doby i u těchto zaměstnanců.

Novela dále zkracuje vyrovnávací období pro určení nejvýše přípustné týdenní pracovní doby u dohody o pracovní činnosti na 26 týdnů. Původně diskutovaná možnost zavést u dohody o pracovní činnosti ze zákona nárok na dovolenou se do návrhu (zatím) nedostala.

Home office

Novela zákoníku práce nově upravuje podmínky práce mimo pracoviště (tzv. home office). Stávající úprava se totiž vztahuje pouze na zaměstnance, kteří pracují soustavně mimo pracoviště a pracovní dobu si rozvrhují sami. Nová úprava se aplikuje i na zaměstnance, kteří pracují z domova např. jenom pár dní v měsíci a pracovní dobu jim i během home office rozvrhuje zaměstnavatel.

Zaměstnanci pracujícímu z domova musí zaměstnavatel hradit náklady spojené s komunikací se zaměstnavatelem a další náklady, které vzniknou zaměstnanci při výkonu práce, typicky náklady na internetové připojení, telefon či energie. Tyto náklady lze sjednat paušální částkou. Zaměstnavatel bude dále povinen zajistit technické a programové vybavení potřebné pro výkon práce zaměstnance. Přetrvává však problematická povinnost zaměstnavatele zajistit bezpečnost zaměstnanců i na domácím pracovišti.

Doručování písemností

Novela zákoníku práce dále uvolní značně rigidní úpravu doručování písemností zaměstnanci. Současná právní úprava prakticky znemožňuje funkční doručení písemností zaměstnanci prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Zaměstnavatel se musí pokusit o doručení písemnosti nejprve do vlastních rukou na pracovišti, v bytě zaměstnance nebo prakticky kdekoli bude zaměstnanec zastížen.

Podle nové úpravy se zaměstnavatel musí pokusit doručit písemnost do vlastních rukou na pracovišti. Není-li to možné, lze hned využít jiných způsobů. Písemnosti určené zaměstnanci se budou nově zasílat na poslední adresu, kterou zaměstnanec zaměstnavateli písemně sdělil. Novela současně dává do souladu úložní doby pro nedoručené zásilky se skutečnou praxí provozovatelů poštovních služeb. Nebude-li tedy zaměstnanec na sdělené adrese přebírat poštu, bude mu po 15 dnech doručeno fikcí.

Až bude novela schválena, rádi Vám pomůžeme optimalizovat Vaše pracovněprávní dokumenty.

Jindřich Fuka

advokát

jindrich.fuka@glatzova.com

Významné změny v oblasti boje proti praní špinavých peněz

*V parlamentu ČR prochází legislativním procesem novela zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „**AML Zákon**“), známého také jako zákon proti praní špinavých peněz. Novelu již schválila Poslanecká sněmovna a nyní se nachází v Senátu, přičemž její účinnost je stanovena na **1. ledna 2017**, s výjimkou některých částí, které budou účinné od 1. ledna 2018.*

Jaká je podstata právní úpravy?

Zákon se vztahuje především na subjekty poskytující finanční služby, provozovatele sázkových her, auditory, daňové a účetní poradce a další Zákonem vymezené osoby. Tyto osoby, které Zákon označuje jako „povinné osoby“, musí při realizaci stanovených transakcí zejména prověřovat identitu klientů, zdroj jejich finančních prostředků a realizovat další kroky za účelem zabránění legalizace peněz pocházejících z trestné činnosti a financování terorismu.

Obecně platí, že při identifikaci klienta musí být klient nebo fyzická osoba jednající jeho jménem fyzicky přítomna u povinné osoby. V některých situacích může povinná osoba provést identifikaci prostřednictvím notáře, úřadu místní správy nebo identifikaci převzít od jiné povinné osoby.

Možnosti identifikace klienta bez jeho fyzické přítomnosti po novele AML Zákona

Ze současného znění zákona není jasné, zda povinné osoby mohou provádět identifikaci fyzických osob bez jejich fyzické přítomnosti, pouze na základě elektronické komunikace. Jednou z novinek, které novela přinese, je výslovné připuštění takového postupu.

Novelizované znění zákona bude upravovat **dvě výjimky**, kdy může povinná osoba provést identifikaci klienta bez jeho fyzické přítomnosti a tuto možnost vždy váže na splnění stanovených podmínek.

První výjimka se aplikuje, pokud klient povinné osobě mimo jiné zašle kopii průkazu totožnosti, nejméně jednoho dalšího podpůrného identifikačního dokladu a dokladu potvrzujícího existenci bankovního účtu vedeného na jméno klienta, první platba dle smlouvy uzavřené s klientem se poté musí uskutečnit z účtu, který klient povinné osobě sdělil.

Hlavními podmínkami aplikace **druhé výjimky** je sdělení identifikačních údajů povinné osobě a následné ověření totožnosti klienta u kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru dle přímo použitelného nařízení EU č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, které je použitelné od 1. července 2016.

Společnou podmínkou aplikace obou výjimek vzdálené identifikace je absence jakýchkoliv pochybností o skutečné identitě klienta na straně povinné osoby.

Vnitřní zásady povinné osoby

Novela sice na jednu stranu přináší uvolnění v podobě možnosti provádět ve vymezených situacích identifikaci na dálku na základě dokumentů elektronicky zaslaných klientem, ale na druhou stranu klade vyšší požadavky na systém vnitřní kontroly povinných osob, tzv. systém vnitřních zásad. V této souvislosti novela stanoví některé nové povinnosti, například zhodnotit všechna rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, která mohou nastat v rámci její činnosti. Zákonnou úpravu identifikace nastíněnou výše lze v tomto kontextu považovat za minimální standard, který bude doplněn dalšími pravidly dle systému vnitřních zásad.

Novela může přinést některým povinným osobám zjednodušení obchodních postupů a formalit, ale na druhou stranu přenáší na povinné osoby více odpovědnosti při zajištění uplatňování zákona. Nastavení vhodného systému vnitřní kontroly nabyde po účinnosti na významu a všem povinným osobám doporučujeme věnovat této problematice patřičnou pozornost

Petr Janíček

koncipient

petr.janicek@glatzova.com

Jak správně nastavit **limitaci náhrady škody ve smlouvě?**

- Na základě smlouvy lze mezi stranami **limitovat náhradu škody za předpokladu dodržení zákonných omezení.**

- Naopak jednostranné prohlášení o vyloučení nebo omezení náhrady škody nemá v tomto ohledu žádné právní účinky.

- Oproti stavu před rokem 2014 je to velký krok k respektování vůle smluvních stran, za předchozí právní úpravy nebyla limitace vůbec možná ve smlouvách, které se řídily občanským zákoníkem.

- Ovšem pozor na některá zákonná omezení, **nelze zejména předem omezit povinnost k náhradě újmy:**

1. **způsobené člověku na jeho přirozených právech, např. újmy na zdraví,**
2. **způsobené úmyslně nebo z hrubé nedbalosti,**
3. **způsobené slabší straně, především spotřebiteli.**

- Další omezení lze nalézt ve speciálních ustanoveních občanského zákoníku nebo ve zvláštních právních předpisech (např. nelze limitovat povinnost k náhradě škody za vady výrobku).

- **Konkrétně lze provést limitaci např. následujícími způsoby:**

1. **Omezení fixní částkou**

Prodávající odpovídá za škodu vzniklou v důsledku jednoho či více porušení povinností vyplývajících z této smlouvy maximálně do výše kupní ceny.

2. **Rozšíření liberačních důvodů**

Odpovědnosti za škodu způsobenou porušením povinností vyplývajících z této smlouvy se kterákoliv ze stran zproští, pokud prokáže, že nejednala nedbale.

3. **Vyloučení některých druhů škod**

Strany se dohodly, že žádná z nich nemá právo po druhé straně požadovat náhradu ušlého zisku.

- Aby bylo postaveno najisto, že ujednání není v rozporu se zákonnými omezeními, je vhodné např. doplnit:

V rozsahu, ve kterém to zákon připouští, se strany dohodly, že ...

- A co když se jedna strana domáhá po druhé straně náhrady škody za porušení zákonné, a ne smluvní povinnosti? Proto raději výslovně:

Strana A odpovídá straně B za škodu vzniklou v důsledku porušení smluvní nebo zákonné povinnosti maximálně do výše ...

- Formulace ujednání však leckdy není jednoduchá hra a je třeba jej vždy **přizpůsobit konkrétní smlouvě a správně nastavit i související otázky** (např. odpovědnost za vady, smluvní pokuty).

V konkrétních případech Vám rádi s formulací omezení náhrady škody pomůžeme.

Vojtěch Lovětinský

koncipient

vojtech.lovetinsky@glatzova.com

Analýza rizík spracúvania osobných údajov

V roku 2018 vstúpi do platnosti nové všeobecné nariadenie EU o ochrane osobných údajov (tzv. GDPR). Pre vysoké sankcie, ktoré zavádza, už teraz spôsobuje vrásky na čele mnohým podnikateľom. Pre efektívne alokovanie zdrojov, by sa spoločnosti mali sústrediť na tie spracovateľské operácie, ktoré spôsobujú najväčšie riziká pre práva a slobody dotknutých osôb. Ako identifikovať tieto oblasti Vám opisujeme v nasledovnom prehľade.

Operácie s vysokým rizikom

Spracúvanie citlivých osobných údajov vo veľkom rozsahu

Citlivé osobné údaje podliehajú dodatočnej ochrane a preto tu sú riziká spojené so spracúvaním týchto údajov, najmä ak sú spracúvané vo veľkom rozsahu.

Automatizované profilovanie

Profilovanie (napr. automatizované zamietnutie žiadosti o kreditnú kartu; sledovanie internetového prehliadania za účelom ponúkania zliav; atď.) už zo svojej povahy majú vplyv na súkromie osôb. Preto predstavujú vyššie riziko.

Systematické monitorovanie

Systematické monitorovanie jednotlivcov, vo všeobecnosti, predstavuje z hľadiska súkromia vyššie riziko. Napríklad, väčšina foriem IT sledovania zabezpečenia siete rutinne zbiera osobné údaje zamestnancov.

Nové technológie na spracúvanie osobných údajov

Nové spôsoby spracúvania osobných údajov môžu predstavovať komplexné riziká pre dodržiavanie pravidiel ochrany osobných údajov.

Kamerové monitorovanie verejných priestranstiev

GDPR špecificky identifikuje systematické monitorovanie verejných priestranstiev ako vysoko rizikovú činnosť.

Operácie so stredným rizikom

Spracúvanie citlivých osobných dát

Takmer všetky organizácie spracúvajú citlivé osobné údaje. Pre niektoré spoločnosti je spracúvanie týchto údajov ich hlavnou podnikateľskou činnosťou (napr. personálne agentúry spracúvajú informácie o trestnom stíhaní). Pre tieto spoločnosti sú riziká vyššie.

Spracúvanie osobných dát osôb s obmedzenou spôsobilosťou

Je veľmi dôležité vynakladať vyššiu starostlivosť pri ochrane osobných údajov detí a osôb s obmedzenou spôsobilosťou pre zabezpečenie zásady spravodlivosti.

Spracúvanie osobných údajov vo veľkom rozsahu

Niektoré spoločnosti (napr. poisťovne, sociálne siete) spracúvajú osobné údaje vo veľkom rozsahu. Stupeň rizika tu je vždy vysoký, a to kvôli veľkému počtu osôb, ktorých sa môže týkať.

Operácie s nízkym rizikom

Anonymizované údaje

Tam, kde sú osobné údaje plne anonymizované (nie je možné z nich identifikovať žiadne osoby), údaje už nebudú považované za osobné údaje a nebudú podliehať GDPR podmienkam. Avšak, dosiahnutie úplného anonymizovania je väčšinou takmer nemožné.

Pseudonymizované údaje

Keď sú údaje štruktúrované do pseudonym (sú šifrované tak aby bola priama identifikácia nemožná, avšak znovu-identifikácia je možná s použitím "kľúča") riziko spojené so spracúvaním osobných údajov je nižšie.

Bezpečné spracúvanie v malom rozsahu

Vo všeobecnosti, spracúvanie malého množstva údajov pre obmedzené účely so silným zabezpečením, pravdepodobne predstavuje nízke riziko. Napríklad spoločnosť, ktorá spracúva osobné údaje svojich zamestnancov na jednom, bezpečnom mieste s použitím silných šifrov a s jasnými pravidlami ochrany osobných údajov, pravdepodobne čelí nízkemu riziku pri spracúvaní osobných údajov.

Aktivity s vysokým rizikom

Vykonajte posúdenie vplyvu na ochranu osobných údajov (tzv. Impact Assessment). Analyzujte riziká a posúďte, či existujú technické a organizačné nástroje, ktoré by tieto riziká zredukovali. Konzultuje so zodpovednou osobou (v prípade, že ju máte určenú) a posúďte, či nie je potrebná konzultácia s Úradom na ochranu osobných údajov.

Aktivity so stredným rizikom

Zvážte, či existujú možnosti ako riziká znížiť a prijmite bezpečnostné opatrenia, ktoré sú primerané akýmkoľvek zvyškovým rizikám.

Aktivity s nízkym rizikom

Snažte sa, aby čo najviac spracovateľských operácií spadalo práve do tejto kategórie. Takéto spracovateľské operácie totižto môžu spadnúť do výnimky kedy nemusíte oznamovať narušenie bezpečnosti vášho systému do 72 hodín, v prípade, že nastane.

Hoci nové nariadenie začne celoplošne platiť až od 25. mája 2018, vzhľadom k rozsahu zmien, ktoré zavádza, odporúčame spoločnostiam čo najskoršie posúdenie spracúvania osobných údajov a interných procesov ako aj plánovanie zavedenia zmien. Glatzova & Co. je svojimi skúsenosťami v oblasti ochrany osobných údajov ideálnym partnerom na asistenciu pri zavedení zmien, ktoré si nové nariadenie vyžaduje. Poskytujeme spoločnostiam praktické riešenia na komplexné problémy, ktoré v sebe ochrana osobných údajov zahŕňa.

Veronika Pázmányová

vedúca advokátka

veronika.pazmanyova@glatzova.com

E-schránky pre podnikateľov v SR

Od novembra 2016 by orgány verejnej moci ako súdy, ministerstvá, či jednotlivé úrady, mali začať komunikovať s podnikateľmi na Slovensku primárne elektronicky, a to prostredníctvom elektronických schránok zriadených štátom v rámci projektu e-Government. Posielať úradné písomnosti je však možné len do aktivovaných e-schránok. E-schránky všetkých podnikateľov (vrátane organizačných zložiek zahraničných osôb) zapísaných v Obchodnom registri sa na základe zákona automaticky aktivujú najneskôr 1.1.2017.

spoločnosť, ostatné spoločnosti nemôžu zmeniť právnu formu na J.S.A.;

- J.S.A. nie je možné založiť na základe výzvy na upisovanie akcií a nemôže byť verejnou spoločnosťou.

Kto má prístup do e-schránky a ako ho získať:

- Prístup do e-schránky má štatutár právnickej osoby, respektíve všetci jeho členovia, **automaticky**, a to prostredníctvom webového sídla: www.slovensko.sk;
- Prihlásenie je zabezpečené prostredníctvom aktivovaného dokladu s elektronickým čipom (najnovší typ občianskeho preukazu alebo doklad o pobyte cudzinca), čítačky a príslušného softvéru, ktorý je možné stiahnuť taktiež na uvedenej stránke;
- V prípade, že štatutár jedným z uvedených typov dokladov nedisponuje a prístup do e-schránky chce mať zabezpečený, je nutné oprávniť k prístupu inú osobu, ktorá túto podmienku splní.

Vzhľadom na hroziace následky by si podnikatelia mali do 1.1.2017 zriadiť prístup k svojej e-schránke, inak riskujú, že im budú platne doručené úradné dokumenty bez toho, aby sa o tom vôbec dozvedeli.

Dôsledky v praxi:

- Orgány verejnej moci budú môcť podnikateľom doručovať písomnosti namiesto listinnej formy, elektronicky;
- Možno bude (i) obyčajné doručenie, ale aj (ii) doručenie do vlastných rúk, potvrdené elektronickou doručenkou;
- Dokumenty doručené do e-schránky sa budú, bez ohľadu na typ doručenia, považovať na základe zákonnej fikcie považovať za doručené (i) dňom doručenia alebo (ii) uplynutím stanovenej lehoty, aj keď si ich adresát neprečíta;
- Elektronické doručenie bude mať rovnaké účinky ako listinné doručenie, čo znamená, že napr. lehoty na podanie oprávneného prostriedku začnú platne plynúť a rozhodnutie môže nadobudnúť právoplatnosť.
- J.S.A. (Jednoduchá spoločnosť na akcie) môže zmeniť svoju právnu formu len na akciovú

Veronika Pázmányová

vedúca advokátka

veronika.pazmanyova@glatzova.com

Co se u nás událo?

Právnícká firma roku 2016

V prostorách pražského paláce Žofín se 7. listopadu 2016 konal galavečer Právnícké firmy roku – žebříčku advokátních kanceláří, který každoročně vyhlašuje epravo.cz pod záštitou České advokátní komory a ministra spravedlnosti Roberta Pelikána.

Glatzová & Co se opět umístila mezi nejlepšími a přilepšila si v několika kategoriích. Je velmi doporučovanou nebo doporučovanou kanceláří v těchto oblastech:

- *Právo obchodních společností*
- *Řešení sporů a arbitráže*
- *Bankovníctví a finance*
- *Duševní vlastnictví*
- *Pracovní právo*
- *Fúze a akvizice*
- *Restrukturalizace a insolvence*
- *Kapitálové trhy*

Akce kanceláře

STŘEDA 14. PROSINCE

PRÁVNÍ AKADEMIE - NEPŘIMĚŘENÁ UJEDNÁNÍ VE SPOTŘEBITELSKÝCH SMLOUVÁCH

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL. M.

- Kdo je podnikatel, kdo spotřebitel a která smlouva spotřebitelská?
- V čem je česká ochrana spotřebitele přísnější než evropská?
- Kdy se spotřebitelská smlouva smí odchýlit od zákona?
- Která ujednání ve spotřebitelské smlouvě jsou nepřiměřená?
- Která ujednání (ne)obstojí dle české judikatury? Která dle evropské?

Publikované články

Výpověď z důvodu organizačních změn v nedávné judikatuře Nejvyššího soudu

Periodikum: epravo.cz

Autor: Jindřich Fuka

Celý článek: <https://goo.gl/rq7bqi>

Kamery v bytových domech

Periodikum: epravo.cz

Autor: Matej Mihálik

Celý článek: <https://goo.gl/Anq3oV>

Náhrada újmy za usmrcení blízké osoby při dopravní nehodě minulost a budoucnost

Periodikum: epravo.cz

Autoři: Jan Varhaník, Filip Murár

Celý článek: <https://goo.gl/CwtxmZ>

Právní úprava výkonu práce z domova

Periodikum: právní rádce

Autor: Jindřich Fuka

Celý článek: <https://goo.gl/X3Yds3>

Licenční požadavky k povolení činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru

Periodikum: epravo.cz

Autor: Matej Auxt

Celý článek: <https://goo.gl/wBwLWd>

Právní úprava společného financování (lending-based crowdfunding) v ČR

Periodikum: epravo.cz

Autor: Jana Zahránková

Celý článek: <https://goo.gl/j4pLxI>

GLATZOVA & Co. |

Betlémský palác, Husova 5, 110 00 Praha 1, Česká republika

tel: +420 224 401 440, fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com, www.glatzova.com

Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, Slovensko

tel: +421 232 335 333, fax: +421 232 335 330

e-mail: office.sk@glatzova.com, www.glatzova.sk